

Visszatekintés az elmúlt időszakra

Kedves Múzeumbarátok!

A nyári hónapokban nem igen jelentkeztünk facebook oldalunkon, - bár a múzeum honlapját sikerült időközönként frissíteni – ez nem azt jelenti mintha megállt volna az élet vagy a munka, ellenkezőleg akadt munka bőven. Főleg a **múzeumkert folyamatos karbantartása** adott sok munkát. Úgy illik, hogy erről utólag beszámoljunk.

Május 27-én zajlott le a Művelődési Ház által szervezett **Májusfadöntés** program, amelynek egyik állomása is voltunk. Először került sor májfaállításra – hagyományörző szándékkal – a múzeumkertünkben. Tartalmas és szép rendezvény volt melyért elsősorban Pongrácz Gabriella igazgató asszonynak és Stéger Dánielnek a Csata Táncegyüttes művészeti vezetőjének mondunk köszönetet, valamint a résztvevőnek és a vendégeknek is.

Június 3-án a Falumúzeum és a Múzeumbarátok Köre szervezésében emlékeztünk meg **Domszky Pál (1903-1974) a magyar – lengyel kapcsolatok kutatója** és ápolója, az Isaszegi Adattári munkaközösség tagja, a Múzeumbarátok Köre tiszteletbeli elnökségi tagja **születésének 120. évfordulójáról**. Meghívott előadónk Máté Endre a Wysocki Légió Hagyományörző Egyesület századosa, a légió parancsnoka, a 2013-ban megjelent „Domszky Pál a varsói magyar” c. könyv szerzője. A rendezvény **díszvendége Domszky Mihály** rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a varsói magyar nagykövetség nyugalmazott diplomatája volt. A rendezvényünket megtisztelte jelenlétével Domszky Johanna, Mészáros Gusztávné Isaszeg Város alpolgármestere és Szatmáry Zoltán az Isaszegi Múzeumbarátok Köre örökös tiszteletbeli elnöke is. A Falumúzeum gyűjteménykezelője alkalmi kiállítást készített Domszky Pál életéről, munkásságáról. Köszönjük az Isaszegi Művelődési Háznak a kiállítási paravánok kölcsönzését, Parajdiné Havai Erikának a segítségét, valamint Mészáros Gusztávné Piroska Asszonynak a szép virágokat a dekorációhoz.

A Pest Vármegyei Levéltár honlapján **Pálfi Ádám levéltáros** egy tanulmányban közölte **Agler Ferenc (1781 – 1855)** Isaszeg egykori plébánosának a végrendeletét. Erre a helytörténeti érdekességre több ismerősünk is felhívta figyelmünket. Felvettük a kapcsolatot Pálfi Ádám úrral és június 12-én hivatalosan is megkaptuk Agler Ferenc végrendeletének digitális másolatát. Mi cserébe elküldtük Pálfi Ádám úrnak a plébános úr sírkövérről készült fotó felvételeket. Sírja egykoron a községi temetőben volt, külön egyházi parcellában nyugodtak Agler Ferenc hamvai. A parcella megszüntetésekor a '80-as években a sírkövet a Falumúzeumba szállítottuk. Köszönjük mindenkinek a segítségét!

Június hónapban fogadtuk a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola napközis táboros diákjait és a Csata Táncegyüttes táboros csoportját, július hónapban pedig a Humánszolgáltató Központ Erzsébet táboros diákjait, valamint Gödöllőről egy alapítványi iskola táboros diákjait két alkalommal. Múzeumunkat az ország különböző részeiről keresték fel turisták Kisberről, Bácsalmásról, Budapestről, Jászberényből, Debrecenből, Gödöllőről és más településekről is. Újonnan beköltözött isaszegi családok is – nagy örömünkre - ellátogattak, hogy megismerkedjenek a település múltjával. A KAJLA mozgalomban résztvevő kisdíjak - szüleik kíséretében - többször is vendégeink voltak. Látogatóinkat hagyományos vendégszeretettel fogadtuk, a gyerekes családok részére külön kézműves foglalkoztatót alakítottunk ki. Csoportok részére tárlatvezetést biztosítottunk, igény esetén a Honvédszobor és a Szent Márton templom megtekintésére túravezetést vállaltunk.

Július 6-án **Volter Domonkos** az Isaszegi Asszonykórus művészeti vezetője fordult hozzánk kérelemmel. 2024-ben jelenik meg a *Národopis Slovákov v Maďarsku / A magyarországi szlovákok néprajza* sorozat 26. kötete. Felkérést kapott egy rövid publikálásra, amelynek témájául isaszegi kéziraton fennmaradt halottas énekek és egy hozzájuk köthető isaszegi népdal vizsgálatát választotta. Munkáját segítettük egy XIX. századi római katolikus énekeskönyv közel 30 kézzel (tótul) írt oldalának digitalizálási munkáinak elvégzésével.

Június és július hónapokban jelentkeztünk a **Múzeumok Őszi Fesztiválja** országos programra. A részvételi Szándék Nyilatkozatot elküldtük és összeállítottuk a tervezett programot is, amelyet határidőre július 18-ra az online adatlapot kitöltöttük. A Szabadtéri Néprajzi Múzeumtól július végén kaptuk az örömteli hírt, hogy programunkat jónak találták és 50.000 forint támogatásban részesültünk.

Örömmel értesültünk az M1 TV Híradó 2023. július 19-i és 20-i tudósításából, hogy **Novák Katalin köztársasági elnök** hivatalos látogatáson Afrikában, pontosabban Ruandában és Tanzániában járt.

Számunkra a magyar államfő tanzániai látogatása volt fontos, mivel Isaszeg egykori köztisztviselőjében álló orvosa **Prof. Dr. Sáska László** Afrika-kutató sírja Tanzániában, Arushában található. Szaktudása, önzetlen segítőkészsége mellett „Doktor bwana”- ahogyan a környékbeli afrikaiak nevezték, azzal vívott ki magának tekintélyt, hogy rendelőjében az afrikai és az európai emberek egyenlő körülmények között találtak gyógyulásra.

Ebből az alkalomból a múzeum honlapjára külön cikket írtunk, amely a következő linken elolvasható: <http://muzeum.isaszeg.hu/2023/07/27/novak-katalin-koztarsasagi-elnok-hivatalos-latogatason-tanzaniaban-jart-es-megkoszoruzta-prof-dr-saska-laszlo-1890-1978-afrika-kutato-isaszeg-egykori-orvosa-felujitott-siremleket/>

Augusztus 10-én **Notter Bélával** a Múzeumbarátok Köre tagjával folytattuk a szőlőkordon építését a kemence körül. Egy akácoszlopot kettéőrészteltünk, majd leháncsoltuk. Augusztus 12-én az oszlopokat a múzeum munkatársa Bonomittal és vastaglazúr festékkel lekente, a szükséges 70 cm mély gödröket kiásta és a 2,7 m magas 15 cm széles oszlopokat a helyükre ásta. Legvégül Notter Bélával a négysoros dróthuzalt is felszereltük. Ezúton is megköszönjük Notter Béla önzetlen munkáját!

Szeptember 4-ig a **Múzeumok Őszi Fesztiválja** központi honlapjára feltöltöttük a tervezett programjainkat. Október 7-re egy családi múzeumi napot szeretnénk megszervezni – hagyományteremtő szándékkal. Tervezünk **helytörténeti sétát**, kézműves foglalkozást, rendhagyó tárlatvezetést, rendhagyó műtárgybemutatót és **Erzsébet királyné életéről Kovács Éva Marianna** muzeológus előadásban egy igen érdekes előadást is. A MÓF programunk színvonalát nagymértékben emeli a **Klapka György Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** tanárainak és növendékeinek a műsora. Egy rendhagyó műtárgybemutató keretében a nagyközönség is láthatja az isaszegi erdészek által Erzsébet királynénak ajándékba készített – taplógombából – papucsot. A Múzeumok Őszi Fesztiválja isaszegi programjáról hamarosan közzé tesszük a meghívót

Szeptember 5-ig feltöltöttük az **NKA Múzeumok Kollégiuma** részére – online – az Isaszegi Művelődési Ház és Múzeumi Kiállítóhely pályázati anyagát. Az ehhez szükséges árajánlatokat bekértük, a szükséges pályázati anyagot megírtuk. Köszönjük **Martinkó Gábornak** a feltöltéshez nyújtott segítségét, **Pongrácz Gabriella** igazgató asszonynak pedig azt, hogy támogatta a pályázatot.

Mire is pályáztunk?

Erzsébet királyné taplóból készült papucsának (XIX. sz.) és III. Grassalkovich Antal (1771-1841) keretezett litográfia restaurálására. Mindkét műtárgy fontos helytörténeti értéket képvisel. Továbbá posztamens és 40x40x40 cm üvegbúra készítésére a restaurált műtárgy (papucs) bemutatásához és TFA KlimaLogg Pro 30.3039.IT digitális páratartalom-/hőmérő adatgyűjtő, vezeték nélküli készülék beszerzésére.

A múzeumkertünk a nyári hónapokban sok munkát adott, a leesett sok csapadék miatt, szinte 2 hetente kellett a már 15 éves fűnyírógépünkkel a fűvet vágni. Szépítettük a belső udvart, a kertet virágok elültetésével melyeket részben ajándékba kaptunk **Mészáros Gusztávné Piroska asszonytól**, részben a szerény ellátmányunkból vásároltunk. Két alkalommal is a kertben lévő öreg ringlő szilvafa vastag ágai a földig hajoltak le. A beteg faágakat saját magunk vágtuk le, ezzel elhárítva egy esetleges balesetveszélyt.

Július 20-án a használat során vettük észre, hogy a Sanyó klíma berendezés melletti **fal kezd átnedvesedni**. Mielőtt nagy baj lett volna a készüléket leállítottuk. Július 22-én szombaton először a mellettünk lévő Óvoda felől a kondenzvíz kivezető csövét vettük közelebből szemügyre. A cső vége messziről fehérlett valamitől. A létrán felmászva legnagyobb megdöbbenésünkre egy „tampon” szerű dugót találtunk, amely vélhetően akadálya volt a víz eltávozásának és oka lehetett a belső fal átázásának. **A mesterséges akadályt eltávolítottuk** és az egész csőrendszer vastag drót segítségével óvatosan áttisztítottuk. Ezt követően a Klíma berendezést bekapcsoltuk, a kondenzvíz akadálytalanul folyt ki, falbeázást nem tapasztaltunk.

Július hónapban a múzeumkertünkben a kemence előtt lévő öreg ringlő szilvafánk, – amelynek törzskerülete 130 cm – egyik vastag ága a földig hajolt, a fa már nem bírta tartani annak súlyát.. Az ágot kézi fűrésszel levágtuk, majd feldaraboltuk. Ezzel megelőztünk egy esetleges balesetveszélyt. Hiszen a kertben tartja foglalkozásait a Baba-Mama Klub és diák csoportok is igénybe veszik azt.

Augusztus 4-ről -5-re virradó éjszaka nagy mennyiségű csapadék esett Isaszegen is, közel 60 mm. Ennek következtében **mindkét raktárunk beázott**, a padozaton állt a víz és az átmeneti raktár szigetelt, gipszkarton álmennyezete is beszakadt. A káreseményről a múzeum munkatársa írásban, - fotókkal mellékelve – haladéktalanul tájékoztatta Pongrácz Gabriella igazgató asszonyt. Az Önkormányzat a biztosító felé jelezte a káreseményt.

A gyűjteménykezelő mindkét raktárban a veszélyeztetett tárgyakat – szárítást követően – biztonságba helyezte. A padozaton és a polcokon álló vizet feltakarította. A káresemény során **a raktárakban a légnedvesség 80% fölé emelkedett**, gondoskodott a raktárak rendszeres szellőztetéséről – a külső légnedvességtől függően. Az átmeneti raktárban több napon át a saját TROTEC páramentesítő berendezést is üzemeltette, hogy minél jobban csökkenteni tudja a helyiségben a magas RH értéket. Reméljük, hogy mielőbb elkezdődhet majd a helyiség műszaki felújítása.

Augusztus 20-án Szent István király és az új kenyér ünnepén múzeumunk 10:00 – 17:00 között volt nyitva és fogadta a vendégeit. A látogatás Kormány rendelet alapján díjmentes volt. Nagy örömünkre sok érdeklődő volt kíváncsi a múzeum kiállításaira.

A nyár folyamán több alkalommal is **konzerválási munkákat** végzett a múzeum gyűjteménykezelője a raktárkonténerben őrzött néprajzi tárgyakon. A megelőző műtárgyvédelem célja, hogy a rendszeres ellenőrzések során időben észleljük, észre vegyük a műtárgyakon lévő különböző fertőzéseket, kártételeket, és időben tegyük meg a szükséges

intézkedéseket. Az esetlegesen károsított műtárgyakat minél előbb el kell különítenünk a többitől, hogy a felül fertőzés veszélyét elkerüljük. Munkánkhoz az elmúlt évben az NKA Múzeumok Kollégiuma pályázatából vásárolt Anti-Insekt faanyagvédőszert használtuk.

Folyamatosan rögzítjük 2022. október 1-től a műtárgykörnyezeti adatokat (hőmérséklet és páratartalom) - az állandó kiállításban, időszakos kiállítótérben, zászlótárló, középkori tárló, kölcsönzött bronzkori anyag, iroda, adattár, adattári szekrény, fotó és textiltár, textilszekrény, gyűjteményraktár, átmeneti raktár – és szükség esetén a mobil gépészet segítségével a műtárgyak számára kedvező optimális légnedvességet tudjuk biztosítani (50% RH). A berendezéseket a nyári hónapokban is folyamatosan üzemeltetnünk kellett, külön nagy segítséget jelent számunkra a **Múzeumi Állományvédelmi Bizottságtól** kölcsönzött Munters MK 45D ipari szárítógép használata. A kölcsönzés hosszabbítását ezúton is megköszönjük **Dr. Kemecsi Lajos** főigazgató úrnak (Néprajzi Múzeum).

A teljesség igénye nélkül igyekeztünk rövid összefoglalót adni az elmúlt időszak munkáiról. Tudjuk jól, hogy sokrétű és összetett a múzeumi gyűjteménykezelő munkája és más feladatokat is el kell látnia (pl. takarítás, tárlatvezetések, belépőjegyek elszámolása, adminisztratív munkavégzés, kert gondozás (sövény vágás, virágok öntözése, stb), de reméljük, hogy a fentiek alapján az isaszegi múzeum iránti bizalom továbbra is megmarad, amely szeretettel várja látogatóit.

Szmolicza József
gyűjteménykezelő
Múzeumi Kiállítóhely (Falumúzeum)